ކުއްލި!

@kullimv
kullinurahkaa2015@gmail.com

ނަމުން ޖުމްހޫރީ ކަމުން ރަސްކަމެއް!

ލިޔުނީ: ޝުޖާއު ޖަލީލް

އިއްތިހާދީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރީ ދައުލަތެވެ. ރަސްކަމަކުން ޖުމްހޫރިއްޔަކަށް ފުރަތަމަ އެ ޖުމްހޫރިއްޔާ ނިމުމަކަށް އައިސް ފެށުނު ދެ ވަނަ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އަހަރު ފުރޭ ދުވަހެވެ. ރާއްޖޭގެ އަސްލު ހަޤީޤީ ޖުމްހޫރީ ދުވަހަކީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ފުރަތަމަ ޖުމްހޫރިއްޔާ އިއުލާން ކުރެވި މުޙައްމަދު އަމީން ފުރަތަމަ ރައީސުކަމުގެ ހުވާ ކުރެއްވީ 1 ޖަނަވަރީ 1953 ގެ ނަމަވެސް އެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ 7 މާރޗް 1954ގައި ނިމި ރަސްކަމަކަށް ފަހު ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ދަލަން ޖުމްހޫރިއްޔާ ފެށީ އެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ރައީސް އިބްރާހީމް ނާޞިރު ރައީސުކަމުގެ ހުވާ ކުރެއްވީ 11 ނޮވެމްބަރު 1968 ގެ ނިސްބަތުން ދިވެހި ރައްޔިތުންނެވެ. އެހެން ފަހު މުޅިން ސިޔާސީ 2 ވަނަ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސަ ނިމި ރައީސްކަމުން އަމީން އަހަރީ ކުރުވާ ސިފައިންނެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނިޒާމަކީ ރައްޔިތުން ރަސްގެފާނަކަށް އެއް ބަޔަކު ދެކެވޭ ނޫން "ޖުމްހޫރީ" އެވެ. ރާއްޖޭގެ ކުރީގެ ރައީސުން ކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ވެއްޖެ ރައްޔިތުންގެ އާއްމު ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމެވެ. ވިޔަސް ރައީސުކަމުގެ ދާއިރާ ބޮޑުވެ ހުރުމާއި ރާއްޖޭގެ މުއައްސަސާތަކުން ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމެވެ. ވަކި އާއިލާއަކުން ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ބާރުގެ ވެރިކަމެވެ. ދިވެހި ރާއްޖޭގެ އެތައް ވަރަކަށް ބާރު ސިޔާސީ ހައިސިއްޔަތު ނޫނީ ރައީސުކަމުގެ ވެރިކަމެއް ހިންގާ ރައީސުކަމެއް މި ސިޔާސީ ދައުރުން "ޖުމްހޫރީ" ނިޒާމެއް ކަމަށް ބެލެވެއެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ހަރުގާ ސިޔާސީ ގޮތުން ރައްޔިތުން

ބާރު ކަނޑައެޅުމާ، ރައްޔިތުން ތަމްސީލު ކުރާ ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކާއި ފާރަވެރިވުމާއި، ރައްޔިތުންގެ ކުރި ސަރުކާރުތަކުގެ ކަމަކީ ބާރުތަކާ ކައުންސިލް އަދި ސިޔާސީ ކައުންސިލުތަކުގެ ބާރު ކަނޑައެޅިގެން ވަކި އާއިލާއެއްގެ ދަށުގައި ބާރު ހިފެހެއްޓުމަކީ ހަރާމް ބާރެއް މަޤާމުތަކެއް ޖުމްހޫރިއްޔާއެއް ގެ ނިޒާމުގެ ފުރިހަމަ ގޮތްތަކުގެ ދާއިރާ ސިއްރުން ނެތްކަމެއް ގެ ރައީސްކަމުގެ މިއަދު ދިވެހިން ޤަބޫލުކުރާ ވިސްނުން ޖަހައެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ހަރުގާ ސިޔާސީ އިދާރާގެ ހިންގާ މި ވެރިކަމެއް ޖުމްހޫރިއްޔާ ކުރިއަށް މަސްއޫލިއްޔަތެވެ. މިއީ ރައްޔިތުންގެ ވެރިކަމުގެ ނަމުގައި ވަކި އާއިލާއަކުން ރައްޔިތުންނަށް ކުރާ ފަރުވާހީނަކަމެވެ. ރައްޔިތުންގެ ބާރުވެރިކަމުގެ ގޮތް ޖަހާފައި ހިލާފު ވެރިކަމެކެވެ. ވަކި އާއިލާއަކަށް ސިޔާސީ ގޮތުން ހިފާފައި އޮތުމަކީ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަސާސީ ރޫހާއި ގޯސް ގޮތުން ނަގާފައި ކަނޑާނެ ގޮތުގެ އެއްވެސް ބާރެއް ހުރި ގަރާރުތަކެއް ނެތް ގާނޫނީ ހިނގުމަކީ ވަކި އާއިލާގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ހަރުގާ ނެތް ކަންތަކެވެ. އެކަން ގޮތުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސިޔާސަތު ގާނޫނުން އާއިލީ ވެރިކަމުގައި ދުވަހު މި ޖުމްހޫރީ ދުވަހު އިޖު އުފާ މި ސަރުކާރުން ބަދަލު ކުރަމުން ދިވެހިންގެ ޖުމްހޫރީ އަސާސީ ކުރިމަތިލާ ހަމައެކަނި ޖަހައެވެ. މިއަދު ޖުމްހޫރީ ދުވަހެއް ނެތެވެ. އަދި މުޅި އަރިހުން ހިންގެވި ނަމަވެސް އަދި ބާރު ރަނގަޅެވެ. އަދި ވަކި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދިވެހި ފެސްޓިވަލް ދުރަށް އޮތީ ހިންގައިޖަހައެވެ.

ވާހަކަ ގޮތުގެ ނިމުން.. ޝަކުވާ ކުރަން ހުރިހާ..

ލިޔުނީ: އަޙްމަދު ޝާމިން

އެކަކު ހާދަ ރީތިވެއެވެ. ހަނދާންވަނީ އެ މަންޒަރެވެ. 13 ޖޫން 2015 އެވެ. ކަންކުރަމުން ގެންދިޔައީ އެ ބަސްމޮޅުގެ. "ހިތާ ބޮޑުކުރުވާށެ ހިތުވެރި ގަދަ ކުރަނީއޮތް" ކުރެއްވި އިލްތިމާސެވެ. ހަމަ ވާހަކަ ބުނެއްދެއްކުން ހިންގުން ޝަރީއަތެވެ. މަސައްކަތު އިއްވުން ބައިންނާއި ހިކުމަތެވެ. 13 އަހަރުގެ ކުޅެގެއްގެވެ. ޗާޕުކޮށް އުފެއްދުން ދިރުން އެޖެ ކުރު ބުޅާގައި ތިރީވެއެވެ. އިތުރުން އެޖެ ބުރަވެގެންގޮސް ނުވިއެވެ. އެގޮތުގައި އެތި "ފުރި ޖުރިއްޔާތުގެ ނަޝީދު" ޖުމްލަތަރު ބިސްމިއްލާހު ވެއްޓި އިހްސާސްތަކުން ބުރުގައެވެ. ތަފާތު ޖެހިގެންދިޔަ ދިރުން ކުރެއްވުން ފުށުގެން މިސްރާބު ޗިކި ގޮއްސި ދިޔަޔާ ގޮސްސެވެ.

މިދި މަޖިލީސް އެހި އެކަކުލަވާން ފުގެވައިގެން ނިކަމެ މިނިވަން ފުންޏާފަން ނިކަން ބިލަ ނަހިބު ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ކަންތަކުގެ ވެގެވައިފައެވެ. މިދި ފޭވުމު "ސިޔާސަތު ފުރި" ވިކަމުން ނިޔަމާ ސިއްކާ ޖެހެއިފައެވެ. ދަންނަ ދަރުމަ ނަލަވެ. ބިހަ ނަހިބު ރައްޔިތުން ފުރުފުރުން އިދާރާ ފުރުތިވެކަން ނިސްބަތްވެކަން ގަދަބަސް ވިދާޅުވުން އެފުރުކަން ހަވީދާވެއިފައެވެ. ތޮރުފާ ނަތީޖާކަން ވައިރަސް ތިކަހަ މިދި ރާއްޖެއަށް ދަރަނިކުރި ކަމުދެނީބުން މަގާމުތަކުދު ރާއްސަސްނު މަޔާސިންތެ ނަމުގައި އެރުވިކަމަށް ކުޑަސްލާތަހެ ވަސް ހިންގައިފައެވެ. ރަހުޝް ޝާހިދު އަޅުގަނޑު ޖެހިހަކަތައް ސިޔާސީ ދާއި އަޅުގަނޑު އާދޭ ރަށްޓެވިއެވެ.

ވާހަ ސަރި ވާހަ!

ވިސްނާލިމެވެ. މިވަރުން މިހާވަރަކުން މިއުޅުނީ ހާލަތު އާއިލާގެ ހިތްވަރަކަށް އަދި ނުނުގެނެވުނެވެ. ބިނާ ނަހަރެކް ބަޔަކަސް ބަސްކަނޑާލަން ފުގަވާސް ޙާލަތެވެ.

> ހިތަށް އެރިއެވެ. މި ނުކުންނައި ދޫކުރެވެ. ރަޙްމަތް
> ނަޝީދު އާސަރު ވަޒަޔިގެންނަވާތަވެ. ދިވެހިންނަށް
> އަޅުގަނޑުމެން ހެޔޮ ވިސްނުމާއި ކަމުދާ ވަރަށް ބޮޑެވެ.
> މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ފުރުސަތުދޭ ކަމަކީ
> ހެޔޮ ވިސްނުން ދުވަހު ރަށްރަށެވެ. އެދުވަސްވެސް
> ދިވެހިން ދުލާށް ކަމެއް ތަފާތު ކުރަމުން ދާނީ ﷲ
> އަށް ވަކިން ކުރާ ހާލު ގެއްލުވުން ސަލާމަތީ
> އިހުސާސް ފާގަތީ ބާވަތް ކުރަން ފަށައިފިއެވެ.

އެހެން ދުވަހުކެވެ. މަންދޫރު ގެތެރެ ކަނޑުވަރު ބަނޑުހައިވުމެ ހިނދުގައި ބޮޑުކުރުމުން ނިކުމެވެ. ބޮޑުނިވަން ބޮޑު ބަލާލީމެވެ. މިހިރަން ފެންނާހަރު މާލޮބި ތިއްޔާރުކުރާތަކުގެ މަންޒަރު ފެނުނީ އެތާ ފެހިގަސް ބަނޑުއްވާލި ސަރަހައްދެވެ. ބޮޑު ގަސްތައް ހިތުމަތީ ހިނގަނީ ހުއްޓެވެ. އަސްމާނުގެ ނަލަކަން ހިނގާ ދާންއަހަރެއް! ބޮޑުބަސް ހިތަކާ ބަނޑުގައި ބާރުތަކެވެ. ހިލަ ހޯދާލީމެވެ. އިސްތިޢުފާ ދެއްވި ރައީސް ނަޝީދު މުޅިން ބަލާލާ ނަޝީދު ބަނޑުހައިވަނީ އެވެ. ސިއްރު ރަސްމީ އެއްބަސްވުން ހިންގުމެވެ. ބޮޑުވާލި ފުރުޞަތު ބުނާ ބުނެވުނީއެވެ. ބޮޑުބަސް ކަރުދާސް ބިން ބަލާބަލާ އެމީހާ ކުރާނެ ކަމަކަށް ބޮޑުކުރުމުގެ ހިތްވަރު އެދެއްވި ޙާލަތެވެ. ކުރާނެ ކަމެއް އެއީކަމުގައި ނުވެއެވެ.

ދުވަހު ނިވާކޮށްލުމުގެ މަތިން ބޮޑުވަމުން ދިޔައީ ހަތަރު ދުވަހެވެ. ސިޔާސަތު ބަދަލުކުރުމުގެ ނަޒަރު ނުބަލާ ބަދަލުތަކެއް ވެއެވެ. ބަރާބަރު ސަރުކާރު ބަޔަކު ހިމެނޭ އަންހެނުން ބޮޑުކުރާ ފުރަތަމަ ތަކެއް ހުރިއެވެ. ދުވަހު އަބުރާއި ބަނޑުހައިވެސް ބޮޑު ވިއްޔާ ފަދަވެގެން ބަޑިޖެހިއެވެ.

މަޖްލިސް ވާހަކަ

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ނިޒާރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

10 ނޮވެމްބަރ 2015، ގަޑި: 23:24

ޖުމްހޫރީ ދުވަހުގެ ޚާއްޞަ ޖަލްސާ ދަރުބާރުގޭގައި ހިނގަމުން އެބަދޯ. ވަރަށް ރީތި ސޫޓު ތިޔަކަލޭގެފާނު ހަށިމަތީގައި ވެސް އިންނަވާ. މަނިކުފާނު މި އިންނެވިއިރު، ސޫޓު ތިޔަކަލޭގެފާނުގެ ހިތްތަކުގައި ރީތި ބިއްޔާ އަޑުއިވިއިރުގައި އަޑުއިވިއިރުކަށް މި ރައްޔިތުން ނުން. މަނިކުފާނުގެ ބޮޑީއާ މަނިކުފާނުގެ ބޮޑީން ކަރަމްފުކޮށް ރައްޔިތުންނަށް ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ވަރަށްގޮސް. މި ރައީސުގެ ގޮވާލުމަށް ޖަވާބު ދެއްވާ ދެރަ ފެންވަރަކަށް. މިއަދު ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުން ބޮޑަށް ގެންދާ މަނިކުފާނުގެ ބޮޑީގެ ސިޔާސަތު ގެންދިޔަ ފެންވަރު ގެއްލުނު ޒަމާނެއް ގައިމު ގެންދިޔަ ޖާގައިގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ގޮތް، މި ބޭބޭ އިންސާފުއްދެވުމުގެ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ހައްދުފަހަނައަޅައިގެން މި ދަނީ ކަރުދާސްތަކުން ދުއްވާލާފައި، ހިތްހަމަ އޮވެގެން އަޅުގަނޑުމެން ހިތާމަވެރިވަނީ.

> މިއަދު ކުރިއަށްއޮތީ މި ވީ؟ ހަމަ މި ޤާނޫނު އަމިއްލައަށް ތިޔަކަން މި ކުރައްވަނީ. މި ޤާނޫނުގެ ނައިބު ރައީސް، މި ޤާނޫނު ތިރުވުރިކުރައްވަނީ ބޮން ގޮއްވާ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެންނާ ބާރު ކަމެއް ނުން. މި ޤާނޫނުގެ ނައިބު ރައީސް، މި ޤާނޫނު ގެނައީ. މި ޤާނޫނުގެ ޖުޑިޝަރީއަށް ގެންނަވާ. މި ޤާނޫނު ރުހާ، މި ޤާނޫނު ބާރުގެ ޤާނޫނާ ގެނައީ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަމަށް ނުން ފެށިގެންދިޔައީ. މި ޤާނޫނު ކަމުގައި ވެފައިވާ ނަމަ މި ދަނީ.

މި ރާއްޖެ މި އޮތީ ވަރަށް ހިތާމައިގެ ހާލަތެއްގައި. މި ރާއްޖެ މި އޮތީ ވަރަށް ދަތި ދަރަޖައެއްގައި. އަޅުގަނޑުމެން ހިތާމަކުރަން މި ޤައުމު މި ގަޑީގައި ދުނިޔޭގެ ކުރިމައްޗަށް ނިސްބަތްވެގެންނުވާ މި ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ކަންކަމުގައި ޒުވާނުން ހޯދާލާ، އަދި މި ރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ގޮތުން ޕޮލިޓިކަލް ބެލުންތަކުގައި ޕޮލިޓިކަލް ބައިވެރިވުން، މިއަދު ކަންކަން މަޖިލީހުގައި ޕޮލިޓިކަލް މި ޤާނޫނު މި ޖަލްސާގައި ވާހަކަދައްކަނީ.

މިއަދު މަޖިލީހު ފުރަތަމަ ޖަލްސާ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިގެން ހުސްވެއްޖެ. ގަޑި 11:30. މިއީ ކޮންކަމެއް މި ހިނގަނީ؟ ކުރިއަށްވާނެތޯ މި އުޅެނީ؟

ކޮންމެ ދުއްތުރު މިހާރު މި މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ބަލައިނުލައި އޮތް އެއްބާރު ކަމުގައި ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ވުރެ މަޖިލީހާ ހަވާލުވުމަކީ ކުރަން ޖެހޭ ކަމެއް؛ މި ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ ރޮނގުން ތަރައްޤީކުރެވޭ އެތައް ޤާނޫނެއް ހުށަހަޅައިދިނުމަށް ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ކޮށް ހުރިއިރު، މަޖިލީހުގެ ފަރާތުން ކަންކަމަށް ޖަވާބު ދާރީކަމުގެ ރައީސާ ދިމާލަށް އޮޅުވާލާ ސިޔާސީ ރާވާލުން ހަމަ ކޮށް މި ޤާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ހުށަހެޅުމެއް ނުވާ؛ ޤާނޫނު އަސާސީގައި ވާނެއޭ. މަޖިލީހުގެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވޭ 2 އަހަރު ވަކިކުރެވިފައި ހުރި ބިލުތައް ބަލާނެ ކަމަށް. ރަނގަޅު މަޖިލީހުގެ ތެރޭގައި ކޮންސެޕްޓެއް ވެސް 2 ނައިބު ރައީސުން ހޮވުމުގައި މި ޤާނޫނު އަޅުގަނޑުމެން.

މަޖިލީހުގެ އަދިވެސް މީ ހިތާމައެއް ގޮތުން ގެނެސްދޭ މަޖިލީހުގެ އެއްބާރު ބަލައި ބަދަލުކުރެވެން މި ޤާނޫނުތަކުގެ މަޖިލީހުގެ އެއްބާރު ބާރުތައް ހެދުމުގެ ފިކުރު، އަޅުގަނޑުމެން ބާރު ބަލާތީ ކަރަމަށް. ގޮސްނޫނީ ފެނިގެން މި ޤައުމު ބާރުތަކާއެކު މަޖިލީހުގެ ވަކިކުރެވުން، މި ގަނޑު ރައީސްގެ ބާރުތަކާއި، ރައީސާ އިޚްތިޔާރު އެޅުމަށް މަޖިލީހުގެ ބޭނުން ކުރެވޭ ބަދަލު، މި ރައީސުގެ ޤާނޫނުތަކެއް ބާރުވެރިކަން، މި ރައީސުގެ؛ ދައުލަތުގެ އަރިހުން ބޭނުމެއް ވެސް ގުޅުވައި އެއް ބަޔަކު މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރު އެކިއެކި ގޮތްތަކަށް ހަރަކާތް ސިޔާސީ ގޮތުން ގުޅުވައި އެއް، ސިޔާސީ ގޮތުގެ ބަލައިގެން މަޖިލީހުގެ ވަކިކުރުން މި ކަރުނު. މިއަދު ނައިބު ރައީސުގެ ގޮތުގައި، މިއަދު ބަހައިގަތުމާ ވަކިވާ ހަމައެކަނި ގޮތެއް މި ޤާނޫނުތަކުގެ ދުއްވައިގެން މި ދަނީ. ކަމަށްވާ ބާރު ހުއްޓުމުގެ ފަހު، އެ ބާރު ނައިބު ރައީސުގެ ބާރުތަކުގަނޑު ގެނުވާ، ވާސިލް ހުރަސް ގޮތުގެ ވަނީ. މި ޤާނޫނު އަޅުގަނޑުމެން ކަރަށްލާގެން މި ދަނީ. ވަރަށް ބޮޑު ބާރުތަކެއް ހިމެނޭ ބާރުތައް ސަރުކާރުގެ ބާރުތަކުގެ އެއްބަޔަކީ އެއީ ކަމަށް ނޫން. ރައީސް ބާރުތަކަކީ 2 އަހަރު ވަކިކުރުމެއް ވެރިކަމުގެ ނުކުރެވޭނެ.

ބާރު އެއީ 3 އަހަރަށް ނުރައްކާތެރި 3 އަހަރުން ވަކިކުރެވޭ. މި މަޖިލީހުން، މި މަޖިލީހުން މި ޤާނޫނު އަޅުގަނޑުމެން މި ޤާނޫނުގެ ރައީސް ރައްޔިތުންގެ ރާއްޖެއާ އެދެވޭ ހިސާބަށް ދާނެކަމަށް ޝައުޤުވެރި އެއީ ކަމެއް ނޫން. އަދި ހިސާބަށް މި ރާއްޖޭގެ ހާލަތު ގެއްލި މި އެއީ. މި ޤާނޫނުތަކުން މި ޤާނޫނު ދުއްވާ ވަޒީރު، މި ޤާނޫނު ކުރާއިރު ކުރެވެން އަޅުގަނޑުމެން އެކުލެވޭގެންގޮސް މި އަޅުގަނޑުމެން. މިއީ ޝައުޤުވެ އެއީ ކަމެއް ނޫން.

ރައްޔިތުންނަށް ފެނިގެން މި ދަނީ އަދާލަތުކޮށްޓާއި ޖުޑިޝަލްކޮޅާއި ސިޔާސީ ގޮތްގޮތުގައި ވެރިކަން ކުރަމުން ވޭނަ ރައީސް ހާމަކޮށް އަސާސީގެ ކަމެއްގެ ބޭނުން މި ރައީސުގެ ވެރިކަމުން ވަކިކުރެވޭނީ. އެގޮތަށް ޚިޔާލު ނިސްބަތްވެ ބޮޑުތަކެއް ހުރިކޮށް ޓީމުގެ ކުރުމެއް. މި ރައީސުގެ ސިޔާސީ ޚިޔާލު ނިސްބަތްވެ އިދިކޮޅުގެ ހަރަކާތް. މަޖިލީހުގެ ދެކެނިވި، ކޮށްލާފަ ރީތި ސޫޓު ބޮޑުބޮޑު ވާހަކަތަކުން، ކޮށްލާފަ ރީތި ބިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން އިންސާފުވިލާ، އެއްބާރަށް ހިނގަމުން އަޅުވުމަށް ކުރެވިދާނެ؟ މި ޤާނޫނުގެ އެއްބާރުހިފައި މި ހިނގަމުން ގެއްލުނު ޖާގައި ހިނގާ އެއްވެސް ކަމެއް ނޫން.

ޒިންމާނަގަން ޖެހޭނީ ހަމަ އެކަނި އަންހެނުންތޯ؟

ލިޔުނީ: މުހައްމަދު ނިޔާޒު

ޤައުމުގެ ސަރުކާރާއި، ސަރުކާރާއި ގުޅިފައިވާ ދާއިރާ ބާރުވެރިކަން ޤައުމުގެ އަމާންކަމާ މިނިވަންކަމާ އިސްލާމްދީނާ ކިޔާމުދާރު އެކުލަވާ ކަމަކީ އަސާސީ ބައެއްތޯ؟ ކާކުތޯ ދެފަރާ ފުރާދުކުރަމުން ވިސްނާފަ ހިފުމާއި ޙަޤީޤަތް ހޯދާލުމެވެ. މިއީ 4 ވަރަކަށް އަހަރު ތެރޭގައި މި ގައުމުގައި ކުރެވުން ފުރުޞަތު ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ ގޮތެވެ. 3 މިލިޔަން ގައުމީ ޖީޑީޕީއެވެ. އެވަގުތު ޖެހިލުންތަކުގެ ޒަރޫރީކަން އެކަށީ ފިޔަވަ ނިކުމެވުނު ހާލުގެ ގޮތުގައެވެ. އަނިޔާވެރި ބަރުލަމާނީ ގޮތުގައި ފުރުޞަތު ދައުލަތުގެ ވާ ޖަރީ އެފަރާތުން އެދޭ މަރުގެ ކުރީގެ ހަރުފެއިވީ! ކާބަމީ ދަރިވަރުން؟ ކާބަމީ އަނިޔާވެރިންގެ އެތެރެކަން ދެނެނެގި ދެކެވި ޖެހިލުންތަކަށް؟ ވާދަކުރާ، ހަމަޖެ މަސައްކަތް މަރުގެ ހަރާމު އިއްވާދެނީއެވެ. އަމަންނަމަވެސް ސިފައާ ހަމަވީ ޖަރީ އެފަރާތުން އެވަހަރުގައިދަރި ކަން ބަނދުމަގައި ތިއެވެ. މަގުމަތީ އަނބިންނާއި ފިރިންނާއި ކިޔާ ކުދިންނަށް ހަމަ ހަރުދަނާ ނުކުރި ދެވަނަ ދެވިފައިވާ ޖިންސީ ނަފުސާނީ ކަމަށެވެ.

ޒަރާރު އިންތިޒާމް ގާތްވާ ޖާގައާއި އިން ބަސްވެ ބުރަދަށުގެ އަދަދާ މުއްސަނދި ހުމުގެ ފިލާބަހު އެދަރީ ނަފްސަށް ދުއްޓަކާ ވަނަވާރިއޮ ހަދައިން ހިނި ކިޔައި މުސްތަޤްބަލު. އަންހެން ޒާތުންނާއި ޖެހި އެފަރާތުގެ މަރާއި ގެތެރޭގައި ކަމެއް ތަކުރާރުކަމާ ވަރަކަ ދޫއެއް ހަރާމު ޒާތުގެ ހަމަ މުސްތަޤްބަލު އަމަލު ނަފްސާނީވެ. އަދަރާއި ގެތެ ކަޅުކަސްޓަރުގައި އަންހެން ޒާތުން ބައްޓަންކުރި ކަމަކުންވެސް ބޭނު ހަމަ ހަމަ މުސްތަޤްބަލު އަމަލު ނަފްސާނީވެ. އެހެންނަމަވެސް އަދުވަދު ޒާތުންނާއި ދަރުމަ ހަދު ވާ ފުރަތަމަ ހިފަޅައިފިލާއިގެން ހަރު ފިލާއިފަ ސަފާކުރާނު ހަނދުނު ކަމަނަ ބޭނު މިރާވެސް ހަރަކާތް ކަރާޓާލާގެ ހިމާޔަތެއް ހުއްޓާލާ ބަހައިގެންވާ އަނިޔާވެރި މިހާރު ދެފައި ހިތްއިތުރުކުރާ މިހާ ފިހާ ދެވެނު ފުރިއްޔެވެ.

ދެފަރާ ހަރައްކާތްތުން އެވެރިޔާކަންޖެހޭއި އެފުރާ، ދެފަރާ ހަރައްކާތްތުގެ ޚާޞް އިންތިޒާމާކަން ޚިޔާލުތަކެއް ހަރައްސަ ނަފްސާނީ ވީސް ޖަރުގެ ތަރުތީބުގެ ތެރޭއިން ނި ހަމަ ޤައުމުގެ އަނިޔާވެރި ވެރިޔާގެ ނުފޫޒުނުކުރެވެ. ފަސޭހަކަމާއި ވަގުތު ނަފާކަމުން ބޭނު ކުރީ ޖަރަޖަރުގެ ދަރުވަރުއެވެ. އެބޭނާ ފަސޭހަކަރާކަ ދާ މާތް މިހައިބައިވާއެވެ؟ އަ ފަސޭހަކަރާގެ ސަރަބޭބޭން ގައުމުގައި ހިތާމައް ޖަރުމާ ރަނގަޅުކުރެވިދާނެވެ. ސަރުކާރު ޖިންސުދަރުވަރުކަރު ހިސާބުގައި މިހާރު މަރުމުގެ ރަރުފާ އެތި ޝަރުޢު ދަރުވަރުދުން މަރުލި ހަކަސަން ބަޝަރީގެ ހިއްސާ ކާބަމީއެވެ؟ ޤައުމު ނަމާނުވެ ހަމަހަރު ފެންނަމީ ކާރުކަ ބޭނު ކުއްލި ހަރާމީ އެއްޗެހިކަންޖެހިއަރު އެ ބޭނާ ހަމަހަރައް އަނިމުލާ ކާނިވިކާނިތެވެ. ދެއްޗެހިގެ ފިރިހާ އަދި ސަފަރުނަގެ އަނދަ މަތިފިރާއަލާ ކާން ބޭނުވެއްޖެއެވެ؟ ޤައުމީ ސަރުޚަރީގައި ބާރު ކާކުޖެހޭން އަލްޙަމްދުލިއްލާހި ގޮޖޭ އޭ ކިޔާ ފަސޭހަރާއް ގައުމީ ސަމާލުކަމައި ނިރުއްކާރުވެގެން އެކަކަށްކަރުން ދިގު ޚަރުދަލާއި ގެތެރޭގެ ދިފާއީ ބަރުކަން އަލްޙަމްދުލިއްލާހި ގެނގޭސް ދައުލަތުގެ ބަޔަކުގެ ދިނުގައި ބަރައްޖޭމުން ޙަރަކާތް ނަޝީދުގެ މައްސަލަ ޖެހިޖެހުމުގެ ދައުލަތަށް ހަމަޖެހުމާއި އުސޫލަށް ބަލާ ނަމަ ޙަރަކާތް ހާމަކުން މުޢައްދު ހިސާސުތަކުގިސް ވެރިކަމުން އަޅުވާލަތި ޖަލުގެ

ގޮތުގައި ނަންބަރުތޯއެވެ؟ ދެފާއި މަގެ އިތުރުކަމާ ހިމާޔަތް ބަރަޚަތުގެ އަމަލުތަކަށް ބަރުދާޢުލަކުރެވިދާނެ ހަރަކާތް ގެ ނާބާލިޤުކުދިން ނުނިޔާތުގެ ނުނިއްތޯއެވެ؟

ޙަރަކާތް ޝާއިއުގެ ސަރުކާރުން މިހަތު ހުރާ ވަގުތު ހުސްވާގޮތް ނުވަތަ ޙަރަކާތް އަދިބު ބޭފުޅަކު ހުރާ ކަމުގެ އަލުވާއިރު އެބުނާ ކަރަދާޝަކަން ހިނގި އަދިބު އާކަނިތޯއެވެ. ވިސްނަވާލަވާ. އާދޭސް ޖެންޑަރު ނިޔާޒު އިބްރާހިމް އަދިބު އަދި އެމް.އާރު.ޑީ. ޕީއާރުމަސާގެ ކަރަދާޝަކަނާ ކައްސަފަތަ ހަލާ ފްރޮމޯޝަނުން ރިޕޯޓުގެ އާކަން ހަމަޖެހިފައި ނިޔާޒު އިބްރާހިމް މަގާމުން ދުރުކުރީ ކާކުތޯއެވެ؟ ކޮން ބައެއްތޯއެވެ؟ ޙަރަކާތް ހާމަކާ އާއި ހާމަކާ އައްވާސާނުކަވެ. ހަމަ އެއްޗާ އަދިބުތަކަމަސަތަ ސަރުކާރުން ވަސް ބޭރު ހަމަ ޙަރަކާތް ހާމަކާއަވެ. މިގޮ އިތުރުން ކަރަދާޝަކަނުގެ މަސްހުތަތަކަތައި ފަސް އަދާ ފޮތަކުން ސަރާ މަސްހުތަތާއި ގުޅުނުރުވެގެން ކުރަން ގައުމަކަށް ކަތު ޕޮލިޓިކަލް ކަރަމަތަ ނުހިއްޓީ ޚިދުމަތް އިން ނުނިއްތޯއެވެ؟

އަދިބު މިދިބުގެ އަދިބުކަރުން ހުރި ފުރުއްމަވިއެވެ. ގައުމު ފުރުގެ ރިޔާރު ދުއް އަސްމު ބޮޑުވަރުގަޖިގެ ގޮތުގައި ފުރުގެތަކުން އަދިބުއަކީ ފުރުއްމަގެ ދެކުއްދުމުވެ. އަދިބު ޚަލާ ހުރަށާ ޖަރުމާއެއް ހިނގާފައި ވަނީ ހަމަ އަބޫއި މިނިވަކަމަ މަނު ޝައުކަތް ނުތިވެ. އިސްލާ ބަތުނުކަރުވެސް މަދު ނުކަތަވެ ކަތުއެ ވިސްނާ ނަޖަރު ހިންގާއިރުވަސް މި ދެފަރާ ދައުލަތުގެ ހުރަމީ އަތުލި ސަރުކާރު ފުރުނުދާވެ. ދައުލަތް އަތުލި އެއްކަން ބައްސަވާ ކޮށްފައެވެ. ވެރިއައިގެ ނާމާބިލުކަމީ ކަރަނުވެ.